

Fjuk

Svenskt nr: 498000
Int.nr: C 6952
Lat./Long.: N 58 34, O 14 47
Tidigaste fyr år: 1852
Nuvarande fyr år: 1910
Automatiserad år: 1910
Avbemannad år: 1910
Tornets höjd: 9,4 m
Lyshöjd över havet: 18,5 m
Lysvidd: 12 nm

Original optik: (Sideralskensksspegelapparat med försilvrad spegel (diameter 45 cm) och envekid rovoljelampa (förbrukning 5 cl/tim) med föränderlig oljeyta)

Nuvarande optik: 4:e ordn. (500 mm) dioptrisk trumlins 360° (LLGA-500)

Fyrapparat: 2x10W 10,3V lampa, klipp, fotocell

Övrig utrustning: Solpanel, batterier

Byggnadsmaterial: Betong

Tornets färg & form: Vitt runt torn

Fyrplatsbostäder: Inga övernattningsplatser

Ägare: SjöV

Kontaktperson: Göran Sundström, Karlsborg, 0505-106 37, 44081, 0706-494592

Vägbeskrivning: Fjuk är egentligen det gemensamma namnet på öarna Skallen, Boholmen/Mellön och Jällen som ligger i Vättern belägna c:a 7 nm väster om Motala och c:a 10 nm öster om Karlsborg. Fyren finns på Skallen. Inga reguljära båtförbindelser.

Övrig information: När fyren byggdes 1852 uppfördes samtidigt också bostadshus och uthus. Fyren var ett 15 m högt åttakantigt, vitmålat, koniskt trätorn som ritades av Nils Gustaf von Heidenstam. Fyren var tvilling med Hjortens Uddes fyr i Väneren och av samma typ som den något högre fyren Malören i Bottenviken. Fjuk och Hjortens Udda behövdes då sjöfarten på de stora sjöarna hade ökat markant sedan man öppnade Göta Kanal 1832. Fjuk bemannades med 2 man, tändes i september 1852, klassificerades som stillastående ledlysa och dess sken syntes 2-2½ mil vid klart väder. År 1887 utökades bemanningen till 3 personer och med familjemedlemmar bodde då 17 personer på den lilla ön. Rovoljelampan byttes år 1872 ut mot en envekid fotogenlampa (förbrukning 8 cl/tim) med föränderlig bränsleyta. År 1889 byggdes en lanternin på bostadshusets tak och man installerade där en 5:e ordn. (375 mm) dioptrisk trumlins 4 fack å 90° med katadioptrisk krona (5 ringar) och krans (3 ringar) samt en ny envekid fotogenlampa (förbrukning 7 cl/tim) med föränderlig bränsleyta. Den gamla fyren släcktes men revs inte förrän 1891. År 1903 installerades en persiennapparat med 4,5 timmars urverk och lod (vikt 51 kg). År 1909 byggdes nuvarande 9,4 m höga betongfyr som automatiserades med AGA ljus (pilotlåga 0,4 l + drift 2,5 l). År 1977 ersattes AGA-utrustningen med elektronik och två solpaneler. År 1909 då betongfyren byggdes, revs och borttransporterades alla hus. Bostadshuset flyttades in till Sjögatan 25 i Vadstena men det är mycket förändrat.

Skydd enligt lag: Ön tillsammans med närliggande öar är naturskyddade